

JUDr. ROBERT PELIKÁN, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne : 21.7.2017
Čj. MSP-72/2016-OJD-SPZ/18
Počet listů:3
Přílohy:4

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 Brno

Obviněný V.H. - stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

Trestní spis Okresního soudu v Rokycanech sp.zn. 1 T 107/99
Trestní spisy Okresního soudu Plzeň-jih sp.zn. 1 Nt 816/2009, sp.zn. 1 Nt 1071/2010
a sp. zn. 1 Nt 1065/2014

Podle § 266 odst. 1 tr. řádu podávám ve prospěch obviněného V.H.,

stížnost pro porušení zákona

proti usnesení Okresního soudu v Rokycanech ze dne 7.2.2013, sp.zn. 1 T 107/99, které nabylo právní moci dne 7.2.2013, tedy dnem vyhlášení.

Obviněný V.H. byl rozsudkem Okresního soudu v Rokycanech ze dne 9.11.2000, č.j. 1T 107/99-346, uznán vinným pod bodem 1. trestným činem porušování domovní svobody dle § 238 odst. 1, 3 tr. zákona, trestným činem vydírání dle § 235 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákona, jako zvlášť nebezpečný recidivista dle § 41 odst. 1 tr. zákona, pod bodem 2. trestnými činy vydírání dle § 235 odst. 1 tr. zákona, znásilnění dle § 241 odst. 1 tr. zákona, jako zvlášť nebezpečný recidivista dle § 41 odst. 1 tr. zákona, trestným činem omezování osobní svobody dle § 231 odst. 1 tr. zákona, pod bodem 3. pokračujícím trestným činem vydírání dle § 235 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákona, jako zvlášť nebezpečný recidivista dle § 41 odst. 1 tr. zákona, pod bodem 4. trestným činem porušování domovní svobody dle § 238 odst. 1, 3 tr. zákona, pokračujícím trestným činem vydírání dle § 235 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákona, jako zvlášť nebezpečný

recidivista dle § 41 odst. 1 tr. zákona, a trestným činem útoku na veřejného činitele dle § 155 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) tr. zákona, kterých se dopustil jednáním popsáním ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a byl odsouzen k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 8 let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou. Vedle tohoto trestu byl vysloven trest propadnutí věci, blíže specifikované v rozsudku. Současně bylo obviněnému podle § 72 odst. 2 písm. a), odst. 4 tr. zákona uloženo ochranné sexuologické léčení v ústavní formě.

Tento rozsudek nabyl právní moci dne 25.1.2001 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Plzni z téhož dne, sp.zn. 7 To 612/2000, kterým bylo odvolání obviněného podle § 256 tr. řádu zamítnuto jako nedůvodné.

Obviněný trest odnětí svobody vykonával po započtení vazby od 3. 5. 1999 do 3.5.2007, týmž dnem nastoupil obviněný trest odnětí svobody v trvání 502 dnů (zbytek trestu z podmíněného propuštění) z rozsudku Krajského soudu Plzeň, sp.zn. 2T 40/1993. Tento trest obviněný vykonal dnem 16.9.2008, kdy byl předán k výkonu ochranného léčení ve formě ústavní do Psychiatrické nemocnice v Dobřanech.

Na č.l. 397 tr. spisu Okresního soudu v Rokycanech sp.zn. 1 T 107/99 je založeno sdělení prim. MUDr. V. F. z Psychiatrické léčebny Dobřany ze dne 16.9.2008 o tom, že obviněný nastoupil dne 19.9.2008 (jedná se však o evidentní nesprávnost) k výkonu ochranného sexuologického léčení v ústavní formě. Ze zprávy MUDr. F. ze dne 28.7.2009 vyplývá, že ošetřující lékař navrhoval u jmenovaného přeměnu ústavního ochranného léčení na ambulantní formu.

Dne 23.9.2010 bylo Okresním soudem Plzeň-jih vydáno usnesení pod sp.zn. 1 Nt 816/2009, kterým bylo ochranné sexuologické léčení v ústavní formě obviněnému H. přeměněno na ambulantní. Toto usnesení nabylo právní moci dne 24.9.2010. Téhož dne bylo týmž soudem vydáno usnesení pod sp.zn. 1 Nt 1071/2010, kterým bylo obviněnému ochranné sexuologické léčení v ambulantní formě prodlouženo o dva roky. Toto usnesení nabylo právní moci dne 24.9.2010.

Tento postup soudu byl v souladu s již tehdy účinným zákonem č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence, kterým bylo novelizováno ust. § 72 odst. 6 tr. zákona č. 140/1961 Sb., v tom smyslu, že: *„ochranné léčení potrvá, dokud to vyžaduje jeho účel, nejdéle však dvě léta; nebude-li v této době léčba ukončena, rozhodne soud před skončením této doby o jejím prodloužení, a to i opakovaně, vždy však nejdéle o další dvě léta; jinak rozhodne o propuštění z ochranného léčení.“* Podle § 353 odst. 1 tr. řádu bylo s účinností od 1.1.2009 stanoveno, že *„nebude-li ochranné léčení vykonáno tak, aby do dvou let od jeho započetí bylo rozhodnuto o propuštění z ochranného léčení nebo o jeho ukončení, podá zdravotnické zařízení nejméně dva měsíce před uplynutím lhůty dvou let od počátku výkonu ochranného léčení návrh na jeho prodloužení...o prodloužení ochranného léčení rozhodne na návrh zdravotnického zařízení, státního zástupce nebo osoby, na niž se vykonává ochranné léčení, anebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává.“*

V této souvislosti je třeba zmínit rozhodnutí Ústavního soudu ČR ze dne 5.11.2013, sp.zn. I. ÚS 1533/2013, dle kterého se u ochranného léčení, které bylo odsouzenému uloženo ještě před nabytím účinnosti výše uvedeného zákona o výkonu zabezpečovací detence tedy před

datem 1.1.2009, za počátek běhu lhůt k periodickému rozhodování v nejméně dvouletých intervalech považuje právě den 1.1.2009, kdy nabyl účinnosti výše citovaný zákon.

Vzhledem k tomu, že bylo příslušným soudem o prodloužení ochranného léčení rozhodnuto ve lhůtě do 31.12.2010, jak je uvedeno výše, byl tento postup shledán v souladu se zákonem.

Na čl. 401 trestního spisu sp.zn. 1 T 107/99 je založeno sdělení MUDr. M.M. z Psychiatrické ambulance v Rokycanech ze dne 8.10.2010, ze kterého vyplývá, že ochranné léčení sexuologické v ambulantní formě začal obviněný vykonávat dne 4.10.2010, což bylo dáno na vědomí Okresnímu soudu v Rokycanech.

Okresním soudem v Rokycanech byl výkon ochranného léčení sexuologického v ambulantní formě nařízen obviněnému dne 10. 1. 2011 pod č.j. 1 T 107/99-405, tedy poté co ochranné léčení ve formě ambulantní začal dne 4. 10. 2010 vykonávat.

Na základě dotazu Okresního soudu v Rokycanech sdělila MUDr. M. ve zprávě ze dne 24.5.2012, že obviněný dodržuje léčebný režim a dochází na pravidelné kontroly. Zavadového jednání se nedopouští. Kanceláři byl dne 5.6.2012 dán soudcem pokyn, aby založila spis na lhůtu půl roku a poté byl učiněn dotaz na průběh výkonu ochranného léčení. Na čl. 409 citovaného trestního spisu je založena zpráva MUDr. M. ze dne 21.11.2012, v níž uvádí, že dosavadní léčba splnila svůj účel, přičemž současně soudu doporučuje, aby ochranné léčení bylo u obviněného ukončeno.

Následně bylo Okresním soudem v Rokycanech ve věci sp.zn. 1 T 107/99 nařízeno veřejné zasedání, jehož předmětem bylo rozhodnutí o propuštění z ochranného léčení v ambulantní formě, které se konalo dne 10. 1. 2013 a které bylo odročeno na 7.2.2013 za účelem doplnění zprávy M.M. ohledně výkonu ochranného léčení obviněného a zjištění, zda užívá pravidelně léky.

V lékařské zprávě ze dne 25.1.2013, která byla soudu doručena dne 28. 1. 2013, MUDr. M. uvedla, že jmenovaný obviněný trpí poruchou osobnosti s poruchou sexuální preference s agresivní složkou, přičemž tato porucha je pouze léčitelná, nikoliv vyléčitelná. Pacient respektoval léčebný režim, docházel na pravidelné kontroly, přičemž následně by bylo potřebné sledovat jeho zdravotní stav a pokračovat v léčení. Současně uvedla, že prognóza je v daném případě vždy nejistá, k možnosti recidivy protiprávního jednání obviněného se nešlo s určitostí vyjádřit.

Ve veřejném zasedání konaném dne 7.2.2013 za přítomnosti obviněného a státního zástupce bylo senátem Okresního soudu v Rokycanech vydáno usnesení pod sp.zn. 1 T 107/99, kterým bylo podle § 353 odst. 1, 2 tr. řádu za použití § 99 odst. 6 tr. zákoníku, v tehdy účinném znění, ochranné sexuologické léčení ve formě ambulantní obviněnému H. prodlouženo o 2 roky. Státní zástupce i obviněný se vzdali práva stížnosti, usnesení proto nabylo právní moci téhož dne.

Podle ust. § 99 odst. 6 tr. zákoníku, v tehdy účinném znění, platí, že „ochranné léčení potrvá, dokud to vyžaduje jeho účel, nejdéle však dvě léta; nebude-li v této době léčba ukončena, rozhodne soud před skončením této doby o jejím prodloužení, a to i opakovaně, vždy však nejdéle o další dvě léta; jinak rozhodne o propuštění z ochranného léčení. O propuštění z ochranného léčení rozhoduje soud.“

Z ust. § 353 odst. 1 tr. řádu, v tehdy účinném znění, mimo jiné vyplývá, že „jakmile bylo dosaženo účelu ochranného léčení, podá zdravotnické zařízení, ve kterém je ochranné léčení vykonáváno, návrh na propuštění z ochranného léčení okresnímu soudu, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává; návrh na ukončení ochranného léčení podle § 99 odst. 6 trestního zákoníku podá zdravotnické zařízení, jakmile zjistí, že jeho účelu nelze dosáhnout. Nebude-li ochranné léčení vykonáno tak, aby do dvou let od jeho započetí bylo rozhodnuto o propuštění z ochranného léčení nebo o jeho ukončení, podá zdravotnické zařízení nejméně dva měsíce před uplynutím lhůty dvou let od počátku výkonu ochranného léčení návrh na jeho prodloužení. V návrhu na propuštění z ochranného léčení, na jeho ukončení nebo v návrhu na prodloužení ochranného léčení zdravotnické zařízení popíše průběh a výsledky ochranného léčení a uvede důvody navrhovaného postupu včetně návrhu na případné uložení dohledu nad chováním osoby, na níž je vykonáváno ochranné léčení. O tom je třeba zdravotnické zařízení poučit.“

Dle odst. 2 citovaného ustanovení „o propuštění z ochranného léčení, o jeho ukončení včetně případného uložení dohledu nebo o prodloužení ochranného léčení rozhodne bez zbytečného odkladu na návrh zdravotnického zařízení, státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává ochranné léčení, anebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává.“

Z výše uvedeného je zřejmé, že návrh ošetřující lékařky byl podán po lhůtě stanovené v § 353 odst. 1 tr. řádu, v tehdy účinném znění (navíc lékařka nejprve ve své zprávě uvádí, že má být ochranné léčení skončeno, a následně, že se má v ochranném léčení pokračovat).

Současně je třeba konstatovat, že Okresní soud v Rokycanech při svém rozhodování dne 7. 2. 2013 pod sp. zn. 1 T 107/99 o prodloužení ochranného léčení ve formě ambulantní nerespektoval důsledně výše citovaná zákonná ustanovení, v důsledku čehož bylo o prodloužení ochranného léčení sexuologického v ambulantní formě u obviněného H. rozhodnuto až po uplynutí zákonem stanovené lhůty, tj. dne 4. 10. 2012.

Na čl. 434 tr. spisu sp.zn. 1 T 107/99 je založeno sdělení MUDr. M. ze dne 21.8.2013, z něhož vyplývá, že obviněný v tu dobu neplnil režim ochranného léčení, na pravidelné kontroly od května 2013 nedocházel, jeho adresa nebyla známa. S ohledem na tyto skutečnosti byla MUDr. M. soudu doporučena změna formy ochranného léčení z ambulantní na ústavní.

Při veřejném zasedání konaném dne 10.10.2013 bylo senátem Okresního soudu v Rokycanech vydáno usnesení pod sp.zn. 1 T 107/99, kterým bylo podle § 351a odst. 1 tr. řádu, za použití § 99 odst. 5 tr. zákoníku, v tehdy účinném znění, ochranné léčení sexuologické v ambulantní formě přeměněno na ústavní formu. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 2.11.2013.

Dne 12.11.2013 byl Okresním soudem v Rokycanech výkon ochranného léčení sexuologického v ústavní formě nařízen obv. H. do zdravotnického zařízení – Psychiatrické nemocnice v Dobřanech.

Vzhledem k tomu, že jmenovaný nenastoupil výkon ochranného ústavního léčení, byl Okresním soudem v Rokycanech dne 10.3.2014 vydán pod sp.zn. 1 T 107/99 příkaz Policii ČR k dodání obv. V.H. do Psychiatrické nemocnice v Dobřanech.

Na čl. 462 tr. spisu sp.zn. 1 T 107/99 je založen úřední záznam, z něhož vyplývá, že dne 24.3.2014 byl obviněný H. dodán prostřednictvím Policie ČR OO Hrádek do Psychiatrické nemocnice v Dobřanech.

Za tohoto stavu věci si ve dnech 28.3.2014 a 14.4.2014 předsedkyně senátu Okresního soudu Plzeň-jih vyžádala veškerá relevantní rozhodnutí o ochranném léčení, týkající se výše jmenovaného obviněného, včetně trestního spisu Okresního soudu v Rokycanech vedeného pod sp.zn. 1 T 107/99.

Tento spis byl výše uvedenému soudu zapůjčen dne 11.9.2014. Následně po seznámení s průběhem výkonu ochranného léčení u obviněného H. a zjištění shora uvedeného pochybení Okresního soudu v Rokycanech při rozhodování o prodloužení ochranného léčení v ambulantní formě vydala dne 25.9.2014 předsedkyně senátu Okresního soudu Plzeň jih pod č.j. 1 Nt 1065/2014-9 příkaz k propuštění jmenovaného z výkonu ochranného léčení sexuologického v ústavní formě z Psychiatrické nemocnice v Dobřanech, který byl téhož dne realizován.

Na základě výsledků přezkumného řízení provedeného v dané věci mám za to, že usnesením Okresního soudu v Rokycanech ze dne 7. 2. 2013 sp. zn. 1 T 107/99 byl porušen zákon v neprospěch obviněného zejména v ust. § 99 odst. 6 tr. zákoníku, v tehdy účinném znění, neboť citovaným rozhodnutím bylo o prodloužení ochranného sexuologického léčení v ambulantní formě rozhodnuto v případě obviněného H. až po uplynutí zákonem stanovené lhůty, která je svou povahou propadná a nepřekročitelná.

Jak bylo dále zjištěno, nezákonný stav, který byl nastolen v důsledku napadeného rozhodnutí, byl zhojen postupem předsedkyně senátu Okresního soudu Plzeň-jih, která dne 25. 9. 2014 pod č.j. 1 Nt 1065/2014- 9 vydala příkaz k propuštění obviněného H. z výkonu ochranného sexuologického léčení v ústavní formě, na které bylo přeměněno z formy ambulantní usnesením Okresního soudu v Rokycanech ze dne 10. 10. 2013 pod sp. zn. 1 T 107/99. Současně se domnívám, že ani shora uvedený postup předsedkyně senátu Okresního soudu Plzeň-jih nebyl v souladu se zákonem, když po zjištění předmětné nezákonnosti postupovala zřejmě podle ust. § 73b odst. 6 tr. řádu per analogiam, podle kterého platí, že pokud došlo k překročení lhůty pro další trvání vazby podle § 72 tr. řádu nebo překročení nejvyšší přípustné doby trvání vazby podle § 72a tr. řádu, vydá soud a v přípravném řízení soudce nebo státní zástupce pouze příkaz k propuštění obviněného z vazby. Domnívám se, že tento postup by přicházel v úvahu pouze tehdy, pokud by osobní svoboda obviněného byla omezena bez platného právního titulu, tak jako je tomu v případě tzv. „přesezené“ vazby, tj. pokud by se obviněný nacházel ve výkonu ústavního ochranného léčení i po uplynutí doby, po kterou mělo nejvýše trvat ochranné léčení na základě bezprostředně předcházejícího rozhodnutí soudu. V posuzovaném případě byla ovšem situace odlišná, neboť předcházející rozhodnutí soudu o přeměně formy ochranného léčení bylo samo o sobě učiněno v souladu se zákonem. Nezákonné bylo, jak je uvedeno výše, dřívější rozhodnutí soudu o prodloužení ochranného léčení v ambulantní formě, které založilo nezákonný stav, když bylo rozhodnuto soudem až po uplynutí zákonné propadné lhůty podle trestního zákoníku v tehdy účinném znění. Za dané situace nebyla podle mého názoru předsedkyně senátu Okresního soudu Plzeň-jih oprávněna propustit obviněného toliko neformálním příkazem, bez kontradiktorního projednání věci a provedení dokazování v procesní formě. Ve věci měla nařídít veřejné zasedání a rozhodnout s ohledem na výsledek důkazního řízení usnesením, do kterého je přípustná stížnost s odkladným účinkem, což se nestalo. Mám pochybnosti, zda je kterýkoli soudce oprávněn bez výslovného zákonného podkladu nerespektovat právní účinky spojené s pravomocným a vykonatelným rozhodnutím soudu, byť by tak činil ve snaze co

nejrychleji ukončit jím předpokládaný protiprávní stav. Nebylo-li předchozí nezákonné rozhodnutí předepsaným způsobem zrušeno, pak zásadně vyvolává právní účinky a mělo by být vykonáváno, než bude zákonnou cestou zjednána náprava. Trestní řád přitom neumožňuje propustit obviněného z ochranného léčení ani jeho ukončení jinak, než rozhodnutím ve formě usnesení, jež je výsledkem projednání věci ve veřejném zasedání (srov. § 353 odst. 1, 2 tr. řádu).

S ohledem na výše uvedené je třeba také zodpovědět otázku, zda měl být obviněný za situace, kdy se ochrannému léčení podroboval na podkladě usnesení ze dne 10.10.2013, jímž Okresní soud v Rokycanech již v souladu se zákonem rozhodl o přeměně formy ochranného léčení z ambulantní na ústavní, tedy v době, kdy protiprávní stav již netrval, z výkonu ochranného léčení na základě příkazu Okresního soudu Plzeň-jih propuštěn. Považuji proto za nezbytné, aby se Nejvyšší soud vyjádřil i k této právní problematice.

Podle poznatků Ministerstva spravedlnosti z výkonu soudního dohledu postupují soudy v těchto případech odlišným způsobem, kdy jednak polemizují o propadném charakteru lhůty uvedené v ust. § 99 odst. 6 tr. zákoníku, a její překročení nepokládají za průtah v řízení, jednak neuplatňují jednotný postup v situacích, kdy vyjde najevo, že některé z předchozích rozhodnutí o ochranném léčení bylo vydáno v rozporu se zákonem, typicky po uplynutí uvedené lhůty. Rozhodnutí Nejvyššího soudu tedy může přispět ke sjednocení postupu a rozhodování soudů o těchto otázkách.

Proto **navrhují**, aby Nejvyšší soud České republiky:

- 1) podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že pravomocným usnesením Okresního soudu v Rokycanech ze dne 7.2.2013, sp.zn. 1 T 107/99, byl porušen zákon v neprospěch obviněného V.H. v ust. § 99 odst. 6 tr. zákoníku, v tehdy účinném znění, a v řízení mu předcházejícím v ust. § 353 odst. 1 tr. řádu, v tehdy účinném znění,
- 2) podle § 269 odst. 2 tr. řádu zrušil usnesení Okresního soudu v Rokycanech ze dne 7.2.2013, sp.zn. 1 T 107/99, a zrušil i další obsahově navazující rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
- 3) a podle § 271 odst. 1 tr. řádu, za použití § 99 odst. 6 věty první tr. zákoníku a § 353 odst. 2 tr. řádu, rozhodl o propuštění obviněného V. H. z ochranného léčení uloženého mu pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Rokycanech ze dne 9.11.2000, č.j. 1T 107/99-346.

JUDr. Robert Pelikán, Ph.D.
ministr spravedlnosti

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [6 Tz 50/2017](#)